

ผลของการสอนในคลินิกโดยใช้แฟ้มสะสมงานต่อความสามารถในการ
คิดวิจารณ์ญาณและความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง
ของนักศึกษาพยาบาล

นางสาวศรีไพร ไชยา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2541
ISBN 974-332-428-3
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECTS OF CLINICAL TEACHING BY USING PORTFOLIO ON CRITICAL THINKING
ABILITY AND SELF DIRECTED LEARNING READINESS
OF NURSING STUDENTS

Miss Sriprai Chaiya

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science in Nursing Education

Program in Nursing Education

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974-332-428-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการสอนในคลินิกโดยใช้แฟ้มสะสมงาน ต่อความสามารถในการ
คิดวิจารณ์ญาณและความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ของนักศึกษา
พยาบาล
โดย นางสาวศรียไพโร ไชยา
สาขาวิชา การพยาบาลศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์

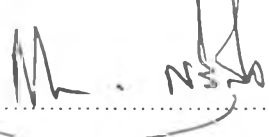
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุภวัฒน์ จุติววงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ พ.ต.ต.หญิง ดร. พวงเพ็ญ ชุณหปราณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ดิเรก ศรีสุข)

ศรีโพธิ์ ไชยา : ผลของการสอนในคลินิกโดยใช้แฟ้มสะสมงาน ต่อความสามารถในการคิดวิจารณ์ญาณ
และความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ของนักศึกษาพยาบาล (EFFECTS OF CLINICAL
TEACHING BY USING PORTFOLIO ON CRITICAL THINKING ABILITY AND SELF
DIRECTED LEARNING READINESS OF NURSING STUDENTS) อ.ที่ปรึกษา รศ.ดร.จินตนา
ยุนิพันธุ์ . 146 หน้า. ISBN 974-332-428-3

การวิจัยเชิงทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิจารณ์ญาณและ
ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ของนักศึกษาพยาบาลก่อนและหลังการสอนในคลินิกโดยใช้แฟ้มสะสมงาน
และเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิจารณ์ญาณและความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา
พยาบาลหลังการสอน ในกลุ่มที่ได้รับการสอนในคลินิกโดยใช้แฟ้มสะสมงานและกลุ่มที่ได้รับการสอนตามปกติ
กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ลำปาง จำนวน 30 คน จัดเข้า
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ
แผนการสอนในคลินิกโดยใช้แฟ้มสะสมงาน แบบสอบความสามารถในการคิดวิจารณ์ญาณ และแบบวัด
ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบค่า
ความเที่ยง ของแบบสอบความสามารถในการคิดวิจารณ์ญาณ และแบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้
ค่าเท่ากับ .74 และ .82 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ
สถิติทดสอบ ที

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถในการคิดวิจารณ์ญาณของนักศึกษาพยาบาล หลังการสอนในคลินิกโดยใช้แฟ้มสะสมงาน และก่อนการสอน ไม่แตกต่างกัน
2. ความสามารถในการคิดวิจารณ์ญาณหลังการสอนของนักศึกษาพยาบาล กลุ่มที่ได้รับการสอนในคลินิกโดยใช้แฟ้มสะสมงาน และกลุ่มที่ได้รับการสอนตามปกติ ไม่แตกต่างกัน
3. ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล หลังการสอนในคลินิกโดยใช้แฟ้มสะสมงาน สูงกว่าก่อนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองหลังการสอนของนักศึกษาพยาบาล ในกลุ่มที่ได้รับการสอนในคลินิกโดยใช้แฟ้มสะสมงาน สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา คณะพยาบาลศาสตร์.....
สาขาวิชา ภา.รพ.พ.ว.น.ว.ส.ส.ก.น.ว.....
ปีการศึกษา 2541.....

ลายมือชื่อนิติต ด.โพธิ์ ไชยา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา จินตนา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

4077599536 MAJOR NURSING EDUCATION

KEY WORD: PORTFOLIO / CRITICAL THINKING / SELF DIRECTED LEARNING / NURSING STUDENT/
CLINICAL TEACHING

SRIPRAI CHAIYA : EFFECTS OF CLINICAL TEACHING BY USING PORTFOLIO
ON CRITICAL THINKING ABILITY AND SELF DIRECTED LEARNING READINESS
OF NURSING STUDENTS. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. JINTANA YUNIBHAND,
ph.D. 146 pp. ISBN 974-332-428-3.

The purposes of this experimental research were to compare the critical thinking ability and self directed learning readiness of nursing students before and after receiving clinical teaching by using portfolio and to compare the same variables after the experiment between nursing students in the experimental and control group . Research subjects were 30 second year students from Lampang Nursing College which randomly assigned into one experimental and one control group . Research instruments were a portfolio lesson plan , a critical thinking ability test and the self directed learning readiness scale . These instruments were developed by the researcher and content validated by a group of experts . The internal reliability of the test and the scale were .74 and .82 , respectively. Statistical techniques used in data analysis were mean, standard deviation and t-test.

The major finding were as the following:

1. There was no significant different between the critical thinking ability of nursing students after the experiment and before the experiment.
2. There was no significant different between the critical thinking ability after the experiment of nursing students in the experimental group and control group.
3. The self directed learning readiness of nursing students after the experiment was significantly higher than before the experiment, at the .05 level.
4. The self directed learning readiness after the experiment of nursing students in the experimental group was significantly higher than that in the control group, at the .05 level.

ภาควิชา..... คณะพยาบาลศาสตร์.....

สาขาวิชา..... การพยาบาลศึกษา.....

ปีการศึกษา..... 2541.....

ลายมือชื่อนิสิต..... *ศิริพร โจน*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *จันทนา ยุนิบhand*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์เพราะได้รับความกรุณาและช่วยเหลือเป็นอย่างดี จาก รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาในการให้คำแนะนำในเรื่องที่มีค่าอย่างยิ่งต่อผู้วิจัย ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่อาจแสวงหาได้จากตำราใดๆ รวมทั้งได้ดูแลเอาใจใส่ ให้ความเมตตา และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ พ.ต.ต.หญิง ดร. พวงเพ็ญ ชุนหปราน ประธานสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ดิเรก ศรีสุข กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความรู้และคำแนะนำที่มีคุณค่า ขอขอบคุณคณาจารย์และนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ลำปาง ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ที่ได้สนับสนุนทุนส่วนหนึ่งเพื่ออุดหนุนการวิจัยครั้งนี้

การวิจัยครั้งนี้ ทำให้ผู้วิจัยได้รับรู้ถึงความเอื้ออาทร การช่วยเหลือเกื้อกูล และกำลังใจที่ดีจากคณาจารย์และเพื่อนร่วมรุ่นทุกคนในคณะพยาบาลศาสตร์แห่งนี้ ที่ได้ช่วยเหลือจนการวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในน้ำใจและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ผู้เป็นทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิต ที่ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจและความมุ่งมั่นในการศึกษาครั้งนี้จนสำเร็จ ขอระลึกถึงน้องสาวผู้ล่วงลับไปแล้ว และขอบคุณน้องชายที่รักยิ่ง ที่เป็นกำลังใจที่ดีของผู้วิจัยเสมอมา

ศรีไพร ไชยา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
แนวเหตุผลและสมมติฐาน.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	73
ประชากร.....	73
กลุ่มตัวอย่าง.....	74
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	75
วิธีดำเนินการทดลอง.....	89
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	97
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	111
สรุปผลการวิจัย.....	113
อภิปรายผลการวิจัย.....	115
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย.....	119

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
รายการอ้างอิง.....	120
ภาคผนวก.....	130
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	131
ภาคผนวก ข สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	132
ภาคผนวก ค รายละเอียดการสุ่มตัวอย่าง.....	135
ภาคผนวก ง ประมวลรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ 2.....	137
ภาคผนวก จ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	138
ประวัติผู้วิจัย.....	146

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1.	เปรียบเทียบขั้นตอนในการคิดวิจารณ์ญาณกับกระบวนการพยาบาล.....	25
2.	คะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	75
3.	เกณฑ์แบ่งระดับความสามารถในการคิดวิจารณ์ญาณจำแนกเป็นรายด้านและ โดยรวม.....	87
4.	ขั้นตอนการดำเนินการทดลอง.....	93
5.	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสามารถในการคิดวิจารณ์ญาณ ของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง.....	98
6.	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสามารถในการคิดวิจารณ์ญาณ ของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง.....	99
7.	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความ สามารถในการคิดวิจารณ์ญาณของนักศึกษาพยาบาล ก่อนและหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	100
8.	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความ สามารถในการคิดวิจารณ์ญาณของนักศึกษาพยาบาล กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลอง.....	101
9.	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของ นักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง	102
10.	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของ นักศึกษาพยาบาลกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง	104
11.	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความพร้อม ในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลก่อนและหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่ม ทดลองและกลุ่มควบคุม.....	106
12.	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความพร้อม ในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมระหว่าง ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง.....	108